

INTEGRITET I VEK KONSTRUKCIJA STRUCTURAL INTEGRITY AND LIFE

**ZAJEDNIČKO IZDANJE DRUŠTVA ZA INTEGRITET I
VEK KONSTRUKCIJA „PROF. DR STOJAN SEDMAK“
I INSTITUTA ZA ISPITIVANJE MATERIJALA (IMS)**
**PERIODIČNOST IZLAŽENJA - TRIPUT GODIŠNJE
PUBLISHED IN THREE ISSUES ANNUALLY**
**JOINT EDITION OF THE SOCIETY FOR STRUCTURAL
INTEGRITY AND LIFE “PROF. DR STOJAN SEDMAK”
AND THE INSTITUTE FOR MATERIALS TESTING**

Vol. 24 | No. 3 | 261 – 424 | BEOGRAD | Srbija / Serbia | 2024

IZDAVAČI / PUBLISHERS

Društvo za integritet i vek konstrukcija „Prof. dr Stojan Sedmak“
Institut za ispitivanje materijala (IMS), Beograd
Society for Structural Integrity and Life “Prof. Dr Stojan Sedmak”
Institute for Materials Testing (IMS), Belgrade

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK / EDITOR-IN-CHIEF
Zoran Radaković**POČASNI GL. ODG. UREDNIK / EDITOR-IN-CHIEF EMERITUS**
Aleksandar Sedmak**ASISTENT UREDNIKA / ASSISTANT EDITOR**

Branislav Đorđević

UREDNIŠTVO / EDITORIAL BOARD

Miodrag Arsić, Zijah Burzić, Katarina Čolić, Miloš Đukić, Radomir Jovičić, Snežana Kirin, Taško Maneski, Bojan Međo, Ljubica Milović, Dejan Momčilović, Miodrag Pavišić, Ana Petrović, Blagoj Petrovski, Dragoslav Šumarac, Milica Tošić, Nataša Trišović, Milorad Zrilić, Vera Šijački-Žeravčić

**MEĐUNARODNO UREDNIŠTVO / INTERNATIONAL
EDITORIAL BOARD**

Moussa Naït Abdellaziz (France), Claudia Barile (Italy), Željko Božić (Croatia), Julien Capelle (France), Katia Casavola (Italy), José António Correia (Portugal), Dorin Dehelean (Romania), Parsa Ghannadi (Iran), Nenad Gubeljak (Slovenia), Jianying He (Norway), Francesco Iacoviello (Italy), Dmitry P. Il'yaschenko (Russian Federation), Abílio De Jesus (Portugal), Philippe Jodin (France), Dražan Kozak (Croatia), Hong Luo (China), Mersida Manjgo (Bosnia and Herzegovina), Liviu Marshavina (Romania), Mohammed Hadj Meliani (Algeria), Peter Monka (Slovakia), Katarina Monkova (Slovakia), Giovanni Pappalettera (Italy), Carmín Pappalettere (Italy), Guy Pluvining (France), Dorin Radu (Romania), G.C. Rana (India), Ivan Samardžić (Croatia), Pankaj Thakur (India), László Tóth (Hungary), Rosina Yordanova (Bulgaria)

Direktor časopisa / Journal director – Ljubica Milović**Tehnički urednik / Technical editing – Simon Sedmak****Anotirana bibliografija i stručna klasifikacija / Bibliography and library classification – Ilinka Smiljanić**

Priprema i štampanje ovog broja potpomođnuto je od strane
Ministarstva nauke, tehnološkog razvoja i inovacija Republike Srbije

Published with financial support of the Ministry of Science, Tech-
nological Development and Innovation of the Republic of Serbia

CENE I NARUČIVANJE / PRICES AND ORDERING

Godišnja pretplata / Annual subscription (only Serbia)

– preduzeća / corporate order	2400 RSD
– pojedinačno / personal order	1200 RSD
– pojedinačni broj / single issue	1000 RSD
Inostranstvo / Annual subscription (all other countries).....	50 EUR
Uplata na dinarski tekući račun DIVK broj 200-2410200101872-30 Banka Poštanska štedionica, Beograd	

Foreign Euro payments through bank account:

IBAN: CS73245007080000056231

No. of party: 00-708-0000056.2 544300/978

Tiraž / Circulation: 400

Štampa / Print: RIC grafičkog inženjerstva Tehnološko-metaluškog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Karnegejeva 4

REDAKCIJA ČASOPISA / OFFICE**Adresa / Address:**

Kraljice Marije 16 (soba 503), 11000 Beograd

Tel: +381-11- 3302497 Fax: +381-11-3370364

E-mail: kancelarija@divk.org.rs

www.divk.org.rs/ivk

SADRŽAJ / CONTENTS

<i>A. Milovanović, A. Sedmak, M. Paunić, A. Mitrović, M. Popović, M. Milošević:</i> Tensile properties of pure PLA polymer dedicated for additive manufacturing	263
<i>K. Čolić, S. Sedmak, C.A. Dascau, I. Filipović, A. Milovanović, T. Smoljanic, F. Vučetić:</i> Reverse engineering and finite element analysis of Ti-6Al-4V orthopaedic hip implants	269
<i>E. Anastasovska, E. Doncheva, F. Zdravesci:</i> A review study on hydrogen embrittlement of steel	277
<i>A. Terzić, S. Filipović, N. Mijatović, N. Obradović, W.G. Fahrenholtz, K. Janković, D. Bojović:</i> Bio-waste-based cement for sustainable civil engineering practice	283
<i>S. Marković, I. Svetel, V.M. Čolić Damjanović:</i> Integrity and life in emerging architecture - positioning the architect in continual digital design	293
<i>P. Thakur:</i> Creep deformation in a thick-walled spherical shell having steady state temperature	301
<i>P. Thakur:</i> Analytical solution of bending sheet made of cast iron/bronze material	305
<i>P. Gulial, P. Thakur:</i> Safety analysis in an elastoplastic orthotropic rotating cylinder under steady state temperature	309
<i>P.L. Sharma, A. Kumar, P. Lata, G.C. Rana:</i> Effect of magnetic field on thermal instability in rotating Jeffrey nanofluid saturated by a porous medium: free-free, rigid-rigid, and rigid-free boundary conditions	315
<i>S. Shahi, G. Kaur:</i> Mathematical modelling of creep transition in structural components composed of titanate ceramics fabricated as annular rotating discs	323
<i>R. Sharma, A. Nagar:</i> Analytical solution of stresses in isotropic disc composed of functionally graded material with variable compressibility and thickness	330
<i>R. Sharma, Z. Radaković:</i> Fracture analysis in an orthotropic rotating hyperbolic disk fitted with stiff rod	339
<i>V.I. Rizov:</i> Study of longitudinal fracture in nonlinear viscoelastic beams whose thickness grows with time	346
<i>M.A. Kuznetsov, A.V. Proskokov, D.P. Il'yaschenko, E.V. Lavrova:</i> Microstructure, microhardness and chemical composition of a detail obtained by electro-arc surfacing on a hardware-software complex of a delta layout	351
<i>A.R.N. Calero Barboza, J.A. Acero Martinez, Á.A. Ruiz-Pico:</i> Threshold drifts of structural performance levels in ductility-limited walls with ductile mesh	360
<i>I.J. Rodas Manosalva, J.G. Villanueva Alayo, J.A. Acero Martínez:</i> Control of torsion effects in buildings with extreme torsional irregularity through the use of hysteretic dissipators-SLB	368
<i>T.C. Nguyen, M. Sofi, Q.L. Hoang:</i> Thermal stress evolution of tunnel wall during construction	373
<i>A.M. Kraedegh, L. Jeremić, I. Martić, T. Golubović, A. Jovanović:</i> Integrity and risk assessment of offshore jacket structures	380
<i>H.F.H. Mobark, A.H. Al-Azzawi, A.K. AbidAli, B. Mohamad:</i> Comparative tribological analysis of Al-Fe-Si and Al-Fe-Cr based alloys ..	386
<i>N. Lather, R. Bhardwaj, N. Mani, P. Ailawalia, A. Sharma:</i> Time period of tapered parallelogram-shaped plate with exponential profile in Young's modulus	393
<i>P.S. Shcherban, A.N. Karagadyan, K.R. Dzhalalova:</i> Searching for oil storage tank layout by solving NP-complete combinatorial optimisation problem	398

A. Chenoun, H. Ameur, A. Belalia, R. Benzeguir, M. Hadj Meliani, Y. Kamla, Z. Driss, R.K. Suleiman, Lj. Milović, S. Lamsadfa: Numerical study of baffle parameters effect on field flow and power consumption	407	M. Hamdi, M. Bouanini, M. Hadj Meliani, B. Benabdela, E. Mohamed, E. Rossi di Schio, A. Alhussein, F. Hammadi: Effect of forced vibrations of brake pads on the thermal performance of the disc: A numerical perspective	414
News	423		

Institut za ispitivanje materijala a.d.

Bulevar vojvode Mišića 43, 11000 Beograd
 Telefon: +381 11 2650-483
 Fax: +381 11 3692-772
 e-mail: office@institutims.rs
<http://www.institutims.rs>

IMS je jedna od vodećih multidisciplinarnih naučnoistraživačkih organizacija koja pruža usluge u svim oblastima građevinarstva, stanovanja i industrije građevinskih materijala. Osnovan je 1948. godine da bi zadovoljio rastuće potrebe Jugoslovenske građevinske industrije na polju ispitivanja materijala. Tokom godina, IMS je prerastao u kompleksnu instituciju sa širokim spektrom aktivnosti, prepoznatljivu i cenjenu širom sveta, o čemu svedoče brojne reference.

AKTIVNOSTI

- Naučno-istraživačka delatnost i razvoj u građevinarstvu i proizvodnji građevinskih materijala, energetici, mašinstvu, procesnoj industriji i drugim oblastima
- Laboratorijska ispitivanja i istraživanja materijala i proizvoda
- Ispitivanje i istraživanje građevinskih i mašinskih konstrukcija
- Kontrolisanje elektro-energetskih postrojenja i objekata i opreme pod pritiskom
- Geotehnička istraživanja i ispitivanja terena
- Razvoj i primena tehnologija građenja i sistema prednaprezanja
- Izrada i kontrola svih faza projektne dokumentacije
- Konsalting usluge i stručni nadzor
- Sertifikacija građevinskih proizvoda
- Ispitivanje sposobnosti ispitnih laboratorija

AKREDITOVANE LABORATORIJE

- Laboratorija za kamen i agregate
- Laboratorija za građevinsku keramiku
- Laboratorija za beton
- Laboratorija za veziva, hemiju i maltere
- Laboratorija za topotnu tehniku i zaštitu od požara
- Laboratorija za drvo i sintetičke materijale
- Laboratorija za hidroizolaciju i antikorozivnu zaštitu
- Laboratorija za akustiku i vibracije
- Metrološka laboratorija za akustiku i vibracije
- Laboratorije za ispitivanje metala
- Metrološka laboratorija za mehaničke veličine
- Laboratorija za puteve i geotehniku
- Laboratorije za ispitivanje konstrukcija

Institut IMS je jedini predstavnik iz Srbije u Evropskoj mreži građevinskih istraživačkih instituta (ENBRI), kao jedini član ovog udruženja vrhunskih evropskih institucija iz zemlje van Evropske unije.

Sa svojom tradicijom, izuzetnim kadrovskim potencijalom, opremom i tehničkim sredstvima kojima raspolaže, misija Instituta IMS je da pruži visokostručne usluge u domenu svoje delatnosti, odnosno da istraživačko-razvojnim, kontrolnim i eksperimentalnim aktivnostima približi građevinsku i metalsku industriju i energetiku Srbije i regiona savremenim evropskim zahtevima i standardima.

Vizija Instituta IMS je da održi svoju poziciju među vodećim multidisciplinarnim naučno-istraživačkim organizacijama u Srbiji i regionu, uz učešće u svim značajnijim projektima u oblasti građevinske i metalske industrije i energetike kroz plasman komercijalnih usluga visokog kvaliteta i na taj način doprinese razvoju Srbije i regiona kroz primenu rezultata naučnog rada u privredi.

Cilj Instituta IMS je da, u saradnji sa svojim poslovnim partnerima, zadrži vodeću ulogu u oblasti ispitivanja i istraživanja materijala, proizvoda i tehnologija i doprinese razvoju Srbije i regiona kroz primenu rezultata naučnog rada u privredi.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
 Narodna biblioteka Srbije, Beograd

621

INTEGRITET i vek konstrukcija: časopis Društva za integritet i vek konstrukcija (DIVK) = Structural Integrity and Life: Journal of the Society for Structural Integrity and Life / glavni i odgovorni urednik Aleksandar Sedmak – God. 1, br. 1 (2001) – Beograd (Bulevar vojvode Mišića 43): Društvo za integritet i vek konstrukcija (DIVK): Institut za ispitivanje materijala (IMS), 2001 – (Beograd: RIC grafičkog inženjerstva Tehnološko-metalurškog fakulteta Univerziteta u Beogradu). -29cm Tripit godišnje. – Članci i rezime uporedo na engleskom jeziku. - Nastavak publikacije:

Stručni biltan GOŠA = ISSN 0352-017X
 ISSN 1451-3749 = Integritet i vek konstrukcija
 COBISS.SR-ID 181616135